

Utjecaj računovodstvenih politika na financijske izvještaje i rezultat poslovanja na primjeru odabranog poduzeća

Kereta, Marinela

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:077242>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-30**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Sveučilišni integrirani preddiplomski i diplomski studij Poslovna ekonomija

**Utjecaj računovodstvenih politika na financijske izvještaje i
rezultat poslovanja na primjeru odabranog poduzeća**
Diplomski rad

Marinela Kereta

Zagreb, siječanj, 2024.

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Sveučilišni integrirani preddiplomski i diplomski studij Poslovna ekonomija

**Utjecaj računovodstvenih politika na financijske izvještaje i
rezultat poslovanja na primjeru odabranog poduzeća**
**The impact of accounting policies on the financial statements and
the business result based on the example of a selected company**
Diplomski rad

Marinela Kereta, 0067569582
Mentor: dr.sc. Ivana Dražić Lutilsky

Zagreb, siječanj, 2024.

Sažetak

U radu su navedeni i definirani temeljni financijski izvještaji kao i računovodstvene politike i standardi. Računovodstvene politike predstavljaju načela i pravila koja je menadžment izabrao s ciljem realnog prikazivanja pozicija u financijskim izvještajima i koja su u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima. Sve računovodstvene politike mogu imati utjecaj na financijske izvještaje te rezultat poslovanja, a u ovom radu je prikazan utjecaj računovodstvenih politika na području amortizacije, otpisa potraživanja i priznavanja prihoda na primjeru poduzeća Foris savjetovanje d.o.o. Cilj rada je dokazati kako odabir računovodstvenih politika utječe na financijske izvještaje i rezultat poslovanja, ali samo u kratkom roku.

Ključne riječi: financijski izvještaji, računovodstvene politike, rezultat poslovanja

Abstract

The thesis lists and defines basic financial statements as well as accounting policies and standards. Accounting policies represent the principles and rules chosen by the management with the aim of realistically presenting the positions in the financial statements which are in accordance with generally accepted accounting principles. All accounting policies can have an impact on financial statements and business results. This thesis shows the impact of accounting policies in the field of depreciation, write-off of receivables and recognition of income on the example of the company Foris savjetovanje d.o.o. The aim of this thesis is to prove how the choice of a certain accounting policy affects the financial statements and the business result, but only in the short term.

Keywords: financial statements, accounting policies, business result

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

M. Kereta

(vlastoručni potpis studenta)

Zagreb, 2.2.2024.

(mjesto i datum)

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i.e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes any of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

M. Kereta

(personal signature of the student)

Zagreb, 2.2.2024.

(place and date)

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Predmet i ciljevi rada.....	1
1.2. Metode istraživanja i izvori podataka	1
1.3. Sadržaj i struktura rada.....	2
2. POJAM I VRSTE TEMELJNIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	3
2.1. Bilanca.....	3
2.2. Račun dobiti i gubitka	7
2.3. Izvještaj o novčanom toku.....	11
2.4. Izvještaj o promjenama kapitala.....	13
2.5. Bilješke uz financijske izvještaje	17
3. TEORIJSKO ODREĐENJE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	18
3.1. Računovodstvena načela, standardi i zakoni	18
3.2. Standardi financijskog izvještavanja.....	21
3.3. Područja primjene računovodstvenih politika.....	24
4. UTJECAJ RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA NA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE I REZULTAT POSLOVANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA FORIS SAVJETOVANJE D.O.O.....	28
4.1. Opis promatranog poduzeća.....	28
4.1.1. Opće informacije o poduzeću.....	28
4.1.2. Financijski izvještaji poduzeća za 2022. godinu	29
4.2. Prikaz utjecaja odabranih računovodstvenih politika na bilancu i račun dobiti i gubitka	35
4.2.1. Utjecaj odabrane računovodstvene politike na području amortizacije.....	35
4.2.2. Utjecaj odabrane računovodstvene politike na području otpisa potraživanja	36
4.2.3. Utjecaj odabrane računovodstvene politike na području priznavanja prihoda.....	37
4.3. Prikaz utjecaja odabranih računovodstvenih politika na rezultat poslovanja.....	39

5. ZAKLJUČAK.....	43
LITERATURA.....	45
POPIS TABLICA	48
POPIS SLIKA.....	49

1. UVOD

Temeljni financijski izvještaji predstavljaju najvažniju podlogu u analizi poslovanja poduzeća i donošenju poslovnih odluka, te je zato od izuzetne važnosti da su isti prezentirani na fer i istinit način. Oni se temelje na računovodstvenom procesiranju prošlih poslovnih događaja, a procesiranje se temelji na usvojenim računovodstvenim politikama. Ono što je objašnjeno u ovom radu je kako mogućnost izbora različitih računovodstvenih politika dovodi do utjecaja na financijske izvještaje kao i na rezultat poslovanja.

U radu je prikazano kako se odabranim računovodstvenim politikama može utjecati na pozicije u financijskim izvještajima te na rezultat poslovanja poduzeća, ali samo u kratkom roku, dok u dugom roku utjecaja na rezultat poslovanja nema.

1.1. Predmet i ciljevi rada

Predmet ovog rada je analiza poslovanja promatranog poduzeća Foris savjetovanje d.o.o. putem godišnjih financijskih izvještaja za 2022. godinu te obrada/izračun promjene financijskog rezultata odnosno pozicija u financijskim izvještajima u slučaju promjene određenih računovodstvenih politika.

Cilj rada je teorijski objasniti temeljne financijske izvještaje kao i računovodstvene politike te pokazati kako one utječu na financijske rezultate, ali i na poreznu obvezu u kratkom te dugom roku na primjeru konkretnog poduzeća.

1.2. Metode istraživanja i izvori podataka

Za potrebe izrade ovog rada korišteni su primarni i sekundarni izvori podataka. Primarno istraživanje se odnosi na analizu kao i promjenu financijskih izvještaja uslijed promjene računovodstvenih politika. Navedeno će biti prikazano na primjeru promatranog mikro poduzeća Foris savjetovanje d.o.o. Pri izvođenju primarnog istraživanja korištena je metoda analize i metoda deskripcije za analizu financijskih izvještaja promatranog poduzeća. Sekundarno istraživanje se odnosi na opisivanje predmetne materije putem dostupne stručne i znanstvene literature iz područja računovodstva, financija te analize financijskih izvještaja. Pri sekundarnom istraživanju korištena je metoda kompilacije kao i metoda klasifikacije temeljnih financijskih izvještaja te računovodstvenih politika. Induktivnom metodom izveden je zaključak.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Ovaj rad je podijeljen u pet osnovnih poglavlja.

U prvom dijelu je napravljen uvod u temu rada te su navedeni predmet i cilj rada kao i korištene metode istraživanja i izvori podataka.

U drugom dijelu rada obrađene su temeljne vrste financijskih izvještaja. Svaki financijski izvještaj je zasebno definiran i objašnjen te je prikazan izgled svakog temeljnog financijskog izvještaja.

Treće poglavlje se bavi definiranjem računovodstvenih politika. Unutar ovog poglavlja definirana su računovodstvena načela, standardi i politike. Navedene su vrste standarda financijskog izvještavanja te posebno objašnjeni Hrvatski i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja. Također su navedena najčešća područja primjene računovodstvenih politika.

U četvrtom poglavlju provedeno je primarno istraživanje. Za potrebe istraživanja korišteni su godišnji financijski izvještaji promatranog poduzeća Foris savjetovanje d.o.o. Prvotno je analizirana promjena pojedinih pozicija u bilanci i računu dobiti i gubitka u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu. Zatim je napravljena analiza promjene prihoda/rashoda/dobiti kroz promjene računovodstvenih politika vezane uz dugotrajnu imovinu odnosno amortizaciju, otpis tj. ispravak vrijednosti potraživanja te priznavanje prihoda.

U zadnjem, petom poglavlju donesen je zaključak na temelju tvrdnji iz prethodnih poglavlja te na temelju provedene analize promatranog poduzeća.

2. POJAM I VRSTE TEMELJNIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji nastaju u zadnjoj fazi računovodstvenog procesa te u sebi sadrže razne računovodstvene informacije. „Cilj financijskog izvještavanja je informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća i o uspješnosti poslovanja“ (Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, & Žager, 2016). Vrlo je važno informirati korisnike na način da su im sve dane informacije prepoznatljive i razumljive. Navedene informacije su prikazane kroz 5 temeljnih financijskih izvještaja (Bilanca, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanom toku, Izvještaj o promjenama kapitala i Bilješke uz financijske izvještaje) o kojima će više biti riječ u nastavku.

Svi financijski izvještaji međusobno se vežu jedan na drugog s time da su neki izvještaji kao što je bilanca statički jer pokazuju financijsko stanje na određeni datum, a drugi izvještaji kao što je račun dobiti i gubitka dinamički jer prikazuju promjene ekonomskih kategorija u određenom periodu (Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, & Žager, 2016).

2.1. Bilanca

Bilanca kao jedan od temeljnih financijskih izvještaja prikazuje stanje imovine, obveza i kapitala na određeni datum. Ona ujedno ukazuje na financijski položaj poduzeća kroz stanje i međuodnos imovine, obveza i kapitala tog poduzeća.

„Prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja elementi koji su u izravnom odnosu s mjerenjem financijskog položaja jesu imovina, obveze i kapital:

- imovina (sredstvo) je resurs koji je pod kontrolom poduzeća, koji proizlazi iz prošlih događaja i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi
- obveza je postojeći dug poduzeća, proizašao iz prošlih događaja, za čije se podmirenje očekuje smanjenje resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi
- kapital (glavnica) je ostatak imovine nakon odbitka svih njegovih obveza“ (Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, & Žager, 2016).

Bilanca se sastoji od dva dijela, točnije od aktive i pasive. Aktiva kao takva predstavlja imovinu poduzeća, dok pasiva predstavlja kapital i obveze poduzeća odnosno izvore imovine poduzeća. Vrijednost aktive uvijek mora biti jednaka vrijednosti pasive, a to nazivamo bilančnom ravnotežom između aktive i pasive.

Tablica 1: Prikaz bilance

Naziv pozicije	Iznos
AKTIVA	
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	
1. Izdaci za razvoj	
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	
3. Goodwill	
4. Predumjovi za nabavu nematerijalne imovine	
5. Nematerijalna imovina u pripremi	
6. Ostala nematerijalna imovina	
II. MATERIJALNA IMOVINA	
1. Zemljište	
2. Građevinski objekti	
3. Postrojenja i oprema	
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	
5. Biološka imovina	
6. Predumjovi za materijalnu imovinu	
7. Materijalna imovina u pripremi	
8. Ostala materijalna imovina	
9. Ulaganje u nekretnine	
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	
7. Ulaganja u vrijednosne papire	
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	
IV. POTRAŽIVANJA	
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	
3. Potraživanja od kupaca	
4. Ostala potraživanja	

V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	
I. ZALIHE	
1. Sirovine i materijal	
2. Proizvodnja u tijeku	
3. Gotovi proizvodi	
4. Trgovačka roba	
5. Predujmovi za zalihe	
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	
7. Biološka imovina	
II. POTRAŽIVANJA	
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	
3. Potraživanja od kupaca	
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	
5. Potraživanja od države i drugih institucija	
6. Ostala potraživanja	
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	
7. Ulaganja u vrijednosne papire	
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	
9. Ostala financijska imovina	
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	
E) UKUPNO AKTIVA	
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	
PASIVA	
A) KAPITAL I REZERVE	
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	
II. KAPITALNE REZERVE	
III. REZERVE IZ DOBITI	
1. Zakonske rezerve	
2. Rezerve za vlastite dionice	
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	

4. Statutarne rezerve	
5. Ostale rezerve	
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO	
1. Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (odnosno raspoložive za prodaju)	
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	
1. Zadržana dobit	
2. Preneseni gubitak	
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	
1. Dobit poslovne godine	
2. Gubitak poslovne godine	
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	
B) REZERVIRANJA	
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	
2. Rezerviranja za porezne obveze	
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	
6. Druga rezerviranja	
C) DUGOROČNE OBVEZE	
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	
7. Obveze za predujmove	
8. Obveze prema dobavljačima	
9. Obveze po vrijednosnim papirima	
10. Ostale dugoročne obveze	
11. Odgođena porezna obveza	
D) KRATKOROČNE OBVEZE	
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	

3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	
7. Obveze za predujmove	
8. Obveze prema dobavljačima	
9. Obveze po vrijednosnim papirima	
10. Obveze prema zaposlenicima	
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	
14. Ostale kratkoročne obveze	
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	
F) UKUPNO – PASIVA	
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	

Izvor: izrada autora prema (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 2016)

2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka tj. izvještaj o dobiti je financijski izvještaj koji nam daje podatke o financijskom uspjehu poduzeća u određenom razdoblju. Isti nam daje uvid u prihode, rashode te poslovni rezultat poduzeća postignut u određenom razdoblju (Dražić Lutilsky, i dr., 2010). Ovaj izvještaj predstavlja podlogu za ocjenjivanje uspješnosti poslovanja koja se definira kao sposobnost postizanja pojedinih ciljeva npr. profitabilnost poslovanja. Osnovni elementi računa dobiti i gubitka su prihodi, rashodi te dobit ili gubitak.

„Prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja prihodi i rashodi promatraju se kroz njihov utjecaj na povećanje ili smanjenje ekonomske koristi. Tako:

- prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja sredstava ili smanjenje obveza, što ima kao posljedicu povećanje glavnice, ali ne ono u svezi s uplatama vlasnika
- i rashodi predstavljaju smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja sredstava, što ima kao posljedicu smanjenje glavnice, ali ne one u svezi s raspodjelom glavnice“ (Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, & Žager, 2016).

Ukoliko poduzeće ostvari više prihoda nego što ima rashoda ono posluje s dobiti te obrnuto, ako su mu rashodi veći od prihoda ostvaruje gubitak što znači da se rezultat poslovanja računa

po formuli prihodi - rashodi = rezultat poslovanja. Kada govorimo o dobiti razlikujemo bruto i neto dobit. Bruto dobit je ona koja predstavlja rezultat poslovanja prije oporezivanja, a kada od nje odbijemo porez na dobit dobijemo neto dobit koja u potpunosti pripada poduzeću.

Tablica 2: Prikaz računa dobiti i gubitka

Naziv pozicije	Iznos
I. POSLOVNI PRIHODI	
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	
II. POSLOVNI RASHODI	
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	
2. Materijalni troškovi	
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	
<i>c) Ostali vanjski troškovi</i>	
3. Troškovi osoblja	
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	
<i>c) Doprinosi na plaće</i>	
4. Amortizacija	
5. Ostali troškovi	
6. Vrijednosna usklađenja	
<i>a) dugotrajne imovine osim financijske imovine</i>	
<i>b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine</i>	
7. Rezerviranja	
<i>a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze</i>	
<i>b) Rezerviranja za porezne obveze</i>	
<i>c) Rezerviranja za započete sudske sporove</i>	
<i>d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava</i>	
<i>e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima</i>	
<i>f) Druga rezerviranja</i>	
8. Ostali poslovni rashodi	
III. FINANCIJSKI PRIHODI	
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	

2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	
7. Ostali prihodi s osnove kamata	
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	
10. Ostali financijski prihodi	
IV. FINANCIJSKI RASHODI	
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	
7. Ostali financijski rashodi	
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	
IX. UKUPNI PRIHODI	
X. UKUPNI RASHODI	
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	
1. Dobit prije oporezivanja	
2. Gubitak prije oporezivanja	
XII. POREZ NA DOBIT	
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	
1. Dobit razdoblja	
2. Gubitak razdoblja	
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)	
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	

1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje	
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje	
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)	
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	
1. Dobit prije oporezivanja	
2. Gubitak prije oporezivanja	
XVII. POREZ NA DOBIT	
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	
1. Dobit razdoblja	
2. Gubitak razdoblja	
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)	
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	
1. Pripisana imateljima kapitala matice	
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)	
I. Dobit ili gubitak razdoblja	
II. Ostala sveobuhvatna dobit / gubitak prije poreza	
III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak	
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
3. Promjene fer vrijednosti financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	
4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	
IV. Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
3. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	
V. Neto ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak	

VI. Ukupna sveobuhvatna dobit ili gubitak razdoblja	
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)	
VI. Sveobuhvatna dobit ili gubitak razdoblja	
1. Pripisana imateljima kapitala matice	
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	

Izvor: izrada autora prema (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 2016)

2.3. Izvještaj o novčanom toku

„Izvještaj o novčanom toku pruža informacije o novčanim primicima i novčanim izdacima tijekom obračunskog razdoblja te stanju novca i novčanih ekvivalenata na kraju i na početku obračunskog razdoblja“ (Dražić Lutilsky, i dr., 2010).

Radi analiziranja poslovanja za vlasnike je vrlo bitno kako i odakle poduzeće stječe novac te u koje namjene se on troši. Stoga je važno sastavljati izvještaj o novčanom toku koji govori upravo o izvorima i upotrebi novca te ukazuje na promjene financijskog položaja poduzeća. Izvještaj o novčanom toku prikazuje podatke o primicima i izdacima novca kao i o njihovoj razlici, čistom novčanom toku. Primici i izdaci novca u ovom izvještaju se klasificiraju kao poslovne, investicijske i financijske aktivnosti.

Poslovne aktivnosti su temeljne aktivnosti poduzeća koje stvaraju najviše prihoda te zato imaju najveći utjecaj na rezultat poslovanja poduzeća odnosno na ostvarenje dobiti ili gubitka. Primjeri najčešćih poslovnih aktivnosti su novčani primici na osnovi prodaje robe ili pružanja usluga te novčani izdaci dobavljačima za isporučenu robu ili primljene usluge.

Investicijske aktivnosti odnose se na promjene koje nastupaju na dugotrajnoj imovini poduzeća odnosno promjene na nematerijalnoj, materijalnoj ili financijskoj imovini te dugotrajnim potraživanjima. Primjeri investicijskih aktivnosti su novčani primici od prodaje nekretnina, opreme ili postrojenja te novčani izdaci na osnovi kredita danih drugima.

Financijske aktivnosti su aktivnosti do kojih dolazi transakcijama koje su povezane uz financiranje poslovanja te one uključuju apsolutne (u iznosima) i relativne (u strukturi) promjene na pozicijama obveza i kapitala poduzeća. Neki od primjera financijskih aktivnosti su novčani primici od primljenih kredita te novčani izdaci za dividende, kamate i slično (Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, & Žager, 2016).

Tablica 3: Prikaz izvještaja o novčanom toku

Naziv pozicije	Iznos
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	
1. Novčani primici od kupaca	
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i sl.	
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	
4. Novčani primici s osnove povrata poreza	
5. Ostali novčani primici od poslovnih aktivnosti	
I. Ukupno novčani primici od poslovnih aktivnosti	
1. Novčani izdaci dobavljačima	
2. Novčani izdaci za zaposlene	
3. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	
4. Novčani izdaci za kamate	
5. Plaćeni porez na dobit	
6. Ostali novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	
II. Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	
3. Novčani primici od kamata	
4. Novčani primici od dividendi	
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	
II. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga	
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	
III. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti	
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	

IV. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	
3. Novčani izdaci za financijski najam	
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	
V. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	

Izvor: izrada autora prema (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 2016)

2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Sljedeći financijski izvještaj je onaj koji pokazuje promjene na kapitalu koje su se dogodile između dva obračunska razdoblja tj. izvještaj o promjenama kapitala.

„Kapital poduzeća se sastoji od uloženog i zarađenog kapitala, a nadalje ga možemo raščlaniti na šest podpozicija:

- I. Upisani kapital
- II. Premije na emitirane dionice
- III. Revalorizacijske rezerve
- IV. Rezerve (zakonske, rezerve za vlastite dionice, statutarne i ostale rezerve)
- V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak
- VI. Dobit ili gubitak tekuće godine“ (Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, & Žager, 2016).

Promjena bilo koje od ovih navedenih pozicija treba se iskazati u izvještaju o promjenama kapitala. Dvije najznačajnije promjene u kapitalu smatraju se rezultat poslovanja i dividende. Stoga se te promjene mogu prikazati u skraćenom izvještaju tj. izvještaju o zadržanoj dobiti. Navedeni izvještaj nam pruža podatak koliko će se od postignute dobiti isplatiti dioničarima za dividende, a koliko će ostati u poduzeću kao zadržana dobit (Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, & Žager, 2016).

Tablica 4: Prikaz izvještaja o promjenama kapitala

	Temeljni (upisani) kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	Statutarne rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (raspoloživa za prodaju)	Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvo	Ostale rezerve fer vrijednosti	Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	Zadržana dobit / preneseni gubitak	Dobit / gubitak poslovne godine	Ukupno raspodjeljivo imateljima kapitala matice
Razdoblje																
1. Stanje na prvi dan razdoblja																
2. Promjene računovodstvenih politika																
3. Ispravak pogreški																
4. Stanje na prvi dan razdoblja																
5. Dobit/gubitak razdoblja																
6. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja																
7. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine																
8. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine prema fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (raspoloživa za prodaju)																

9. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka																		
10. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu																		
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom																		
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja																		
13. Ostale nevlasničke promjene kapitala																		
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu																		
15. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim u postupku predstečajne nagodbe i nastalog reinvestiranjem dobiti)																		
16. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstečajne nagodbe																		
17. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala nastalog reinvestiranjem dobiti																		
18. Otkup vlastitih dionica/udjela																		
19. Uplate članova/dioničara																		

20. Isplata udjela u dobiti/dividende																	
21. Ostale raspodjele i isplate članovima/dioničarima																	
22. Prijenos po godišnjem rasporedu																	
23. Povećanje rezervi u postupku predstečajne nagodbe																	
24. Stanje na zadnji dan razdoblja																	
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)																	
I. OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE																	
II. SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA																	
III. TRANSAKCIJE S VLASNICIMA RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU																	

Izvor: izrada autora prema (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 2016)

2.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Zadnji temeljni financijski izvještaj koji predstavlja detaljno pojašnjenje strukture, vrijednosti i obilježja ključnih pozicija u prethodno navedenim izvještajima su bilješke uz financijske izvještaje. U bilješkama trebaju biti navedene korištene računovodstvene politike, ali osim toga mogu se navesti opširnije informacije o imovini, broju zaposlenih, strukturi troškova i prihoda i sl. Sadržaj bilješki je propisan računovodstvenim standardima, ali zato oblik objavljivanja nije pa se u stvarnosti izgled bilješki može razlikovati od poduzeća do poduzeća.

Za lakše razumijevanje financijskih izvještaja možemo zaključiti kako su bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o promjenama kapitala međusobno povezani.

„Bilanca sastavljena na kraju prošlog razdoblja i ona sastavljena na kraju tekućeg razdoblja prikazuju iznos vlasničkog kapitala na određene datume bilance. Izvještaj o promjenama kapitala sumira promjene u vlasničkom kapitalu koje su se dogodile između dvaju datuma iz bilanci. Račun dobiti i gubitka daje detaljno objašnjenje o najvažnijoj promjeni u vlasničkom kapitalu - o iznosu neto dobiti ili neto gubitka za određeno računovodstveno razdoblje. Tako račun dobiti i gubitka i izvještaj o promjenama kapitala objašnjavaju promjenu u iznosu vlasničkog kapitala prikazanog u bilanci nakon toga“ (Meigs & Meigs, 1999).

3. TEORIJSKO ODREĐENJE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Računovodstvena načela, standardi i zakoni

„Računovodstvena načela su opća načela u svezi mjerenja i priznavanja pozicija financijskih izvještaja odnosno opća pravila i postupci koje je prihvatila računovodstvena struka, a koriste se kod sastavljanja i prezentacija financijskih izvještaja opće namjene“ (Bakran, Gulin, & Milčić, 2021).

Kako bi korisnici financijskih izvještaja kao i potencijalni investitori mogli uspoređivati financijske izvještaje dvaju ili više poduzeća oni moraju prikazivati sličnu informaciju u sličnom obliku te se radi toga financijski izvještaji sastavljaju s skladu sa skupom utemeljenih pravila odnosno u skladu s Općeprihvaćenim računovodstvenim načelima (engl. GAAP - Generally Accepted Accounting Principles).

Općeprihvaćena računovodstvena načela pružaju temeljni okvir koji definira koja je informacija dio financijskih izvještaja te kako ta informacija treba biti prikazana. Fraza “opće prihvaćena računovodstvena načela” uključuje temeljne ciljeve financijskog izvještavanja i razne pojmove kao i brojna opsežna pravila (Meigs & Meigs, 1999).

„Opća načela financijskog izvještavanja su:

1. Neograničenost vremena poslovanja - financijski izvještaji koji se sastavljaju u skladu s HSFI-jem temelje se na pretpostavci da poduzetnik posluje vremenski neograničeno i da će tako ostati u doglednoj budućnosti.
2. Nastanak događaja - financijske izvještaje potrebno je sastavljati na temelju osnovne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja, što znači da se učinci transakcija i ostalih događaja priznaju kada nastanu, a ne kada se primi ili isplati novac ili novčani ekvivalent.
3. Značajnost (materijalnost) - ovo načelo nalaže da se svaka značajna skupina sličnih pozicija treba odvojeno prezentirati u financijskim izvještajima.
4. Dosljednost - prema ovom načelu klasifikacija pojedinih pozicija u financijskim izvještajima treba biti ista odnosno jednaka tijekom više obračunskih razdoblja.
5. Trošak nabave - pozicije u financijskim izvještajima priznaju se i mjere po računovodstvenom načelu troška nabave ili troška proizvodnje.

6. Usporedivost - kako bi korisnici financijskih izvještaja bili u mogućnosti usporediti financijske izvještaje za više razdoblja ili sa izvještajima drugih poduzetnika potrebno je objaviti usporedne informacije za prethodno razdoblje za sve pozicije i iznose u financijskim izvještajima.
7. Opreznost - načelo opreznosti podrazumijeva uključivanje stupnja razboritosti tj. opreznosti u prosuđivanju u uvjetima neizvjesnosti na način da imovina i prihodi mogu biti blago podcijenjeni, a obveze i rashodi blago precijenjeni.
8. Prijeboj - imovinu, obveze, prihode i rashode ne treba prebijati osim ako se prijeboj zahtijeva ili dopušta ovim Standardom.
9. Bilančni kontinuitet - početna bilanca svake poslovne godine treba odgovarati bilanci prethodne godine.
10. Odvojeno mjerenje stavki - stavke imovine, obveza i kapitala mjere se odvojeno“ (Bakran, Gulin, & Milčić, 2021).

Međunarodni računovodstveni standardi su se u Hrvatskoj počeli primjenjivati od 1993. godine. Tako je bilo sve do 2008. godine kada su doneseni Hrvatski standardi financijskog izvještavanja koje su obvezni primjenjivati mikro, mali i srednji poduzetnici. Veliki poduzetnici kao i poduzetnici od javnog interesa dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje korištenjem Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja koji su izglasani u Europskoj uniji (Skupina autora, 2021).

U sljedećoj tablici prikazano je određivanje veličine poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu:

Tablica 5: Razvrstavanje poduzetnika prema veličini

	Mikro - oni koji ne prelaze 2 od sljedeća 3 uvjeta	Mali - oni koji ne prelaze 2 od sljedeća 3 uvjeta	Srednji - oni koji ne prelaze 2 od sljedeća 3 uvjeta	Veliki - oni koji prelaze 2 od sljedeća 3 uvjeta
Iznos ukupne aktive	≤ 350.000 EUR	≤ 4.000.000 EUR	≤ 20.000.000 EUR	> 20.000.000 EUR
Iznos prihoda	≤ 700.000 EUR	≤ 8.000.000	≤ 40.000.000 EUR	> 40.000.000 EUR
Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine	≤ 10	≤ 50	≤ 250	> 250

Izvor: izrada autora prema (Zakon o računovodstvu, 2024)

„Veliki poduzetnici su također banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, leasing-društva, društva za upravljanje UCITS fondovima, društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima, UCITS fondovi, alternativni investicijski fondovi, mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima, mirovinska društva koja upravljaju dobrovoljnim mirovinskim fondovima, dobrovoljni mirovinski fondovi, obvezni mirovinski fondovi te mirovinska osiguravajuća društva, društva za dokup mirovine, faktoring-društva, investicijska društva, burze, operateri MTP-a, središnja klirinška deponitarna društva, operateri središnjeg registra, operateri sustava poravnanja i/ili namire i operateri Fonda za zaštitu ulagatelja neovisno o tome ispunjavaju li gore navedene uvjete“ (Zakon o računovodstvu, 2024).

Zakoni usko vezani uz računovodstvo su Zakon o računovodstvu, Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dodanu vrijednost kao i Pravilnik o porezu na dobit te Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost.

„Zakonom o računovodstvu se uređuje računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, izvješće o informacijama o porezu na dobit, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora“ (Zakon o računovodstvu, 2024).

Zakon o porezu na dobit propisuje utvrđivanje i plaćanje poreza na dobit, dok se raspodjela i pripadnost prihoda od poreza na dobit uređuje posebnim zakonom (Zakon o porezu na dobit, 2023).

Zakon o porezu na dodanu vrijednost propisuje obračunavanje i plaćanje poreza na dodanu vrijednost, dok Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost detaljnije uređuje primjenu Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Zakon o porezu na dodanu vrijednost, 2024) (Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, 2024).

Računovodstvene politike predstavljaju posebna načela i pravila koja poduzeće primjenjuje pri sastavljanju financijskih izvještaja te svako poduzeće odnosno menadžment za sebe odlučuje o odabiru i provođenju određenih računovodstvenih politika. Upravo to dovodi do mogućih računovodstvenih „manipulacija“.

„Čim se omogućuje ravnateljstvu (menadžmentu) da prije svega, prilikom sastavljanja temeljnih financijsko računovodstvenih izvješća primijeni optimalne računovodstvene politike, znači da će se na temelju prosudbe ravnateljstva i specifičnosti samog poduzetnika (biznismena), primijeniti one računovodstvene politike koje najbolje odgovaraju da se prikaže financijski položaj i rezultat njegova poslovanja“ (Proklin, 1994).

3.2. Standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

U skladu sa Zakonom o računovodstvu 2008.godine nastali su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja koje donosi Odbor za standarde financijskog izvještavanja. Ovi standardi obuhvaćaju zahtjeve priznavanja, mjerenja, vrednovanja, prikazivanja i objavljivanja transakcija i događaja značajnih za financijske izvještaje opće svrhe (Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, 2015).

„Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila koja primjenjuje računovodstvena struka, a koriste se kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja“ (Bakran, Gulin, & Milčić, 2021).

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja uređuju izradu, prezentiranje i objavljivanje financijskih izvještaja za mikro, male i srednje poduzetnike u Republici Hrvatskoj.

„Cilj Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja je da financijski izvještaji temeljeni na ovim standardima pruže informacije o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima poduzetnika koje koriste , u prvom redu, vanjski korisnici u donošenju ekonomskih odluka“ (Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, 2021).

„Brojevi i nazivi hrvatskih standarda financijskog izvještavanja su sljedeći:

- HSFI 1 - Financijski izvještaji
- HSFI 2 - Konsolidirani financijski izvještaji
- HSFI 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena, pogreške
- HSFI 4 - Događaji nakon datuma bilance
- HSFI 5 - Dugotrajna nematerijalna imovina
- HSFI 6 - Dugotrajna materijalna imovina
- HSFI 7 - Ulaganja u nekretnine
- HSFI 8 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
- HSFI 9 - Financijska imovina

- HSFI 10 - Zalihe
- HSFI 11 - Potraživanja
- HSFI 12 - Kapital
- HSFI 13 - Obveze
- HSFI 14 - Vremenska razgraničenja
- HSFI 15 - Prihodi
- HSFI 16 - Rashodi
- HSFI 17 – Poljoprivreda“ (Bakran, Gulin, & Milčić, 2021).

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

„Međunarodni standardi financijskog izvještavanja - MSFI-ji - odnose se na standarde i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde - IASB. Oni obuhvaćaju:

1. Međunarodne standarde financijskog izvještavanja
2. Međunarodne računovodstvene standarde te
3. Tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja – IFRIC - i bivšeg Stalnog odbora za tumačenje - SIC“ (Hrvatski računovodstveni sustav, službeni i pročišćeni tekstovi za Hrvatsku, 2020).

„Popis Međunarodnih računovodstvenih standarda prema Europskoj komisiji:

- MRS 1 - Prezentiranje financijskih izvještaja
- MRS 2 - Zalihe
- MRS 7 - Izvještaj o novčanim tokovima
- MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške
- MRS 10 - Događaji nakon izvještajnog razdoblja
- MRS 12 - Porez na dobit
- MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema
- MRS 19 - Primanja zaposlenika
- MRS 20 - Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći
- MRS 21 - Učinci promjene tečaja stranih valuta
- MRS 23 - Troškovi zaduživanja
- MRS 24 – Objavljivanja o povezanim osobama
- MRS 26 - Računovodstvo i izvještaji mirovinskih planova
- MRS 27 - Odvojeni financijski izvještaji

- MRS 28 – Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate
- MRS 29 - Financijsko izvještavanje u hiperinflacijskim gospodarstvima
- MRS 32 - Financijski instrumenti: prezentiranje
- MRS 33 - Zarada po dionici
- MRS 34 - Financijsko izvještavanje za međurazdoblja
- MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine
- MRS 37 - Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina
- MRS 38 - Nematerijalna imovina
- MRS 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje
- MRS 40 - Ulaganja u nekretnine
- MRS 41 - Poljoprivreda
- MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja
- MSFI 2 - Plaćanja na temelju dionica
- MSFI 3 – Poslovne kombinacije
- MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prekinuta poslovanja
- MSFI 6 - Istraživanje i procjena mineralnih resursa
- MSFI 7 - Financijski instrumenti: objavljivanje
- MSFI 8 - Poslovni segmenti
- MSFI 9 - Financijski instrumenti
- MSFI 10 - Konsolidirani financijski izvještaji
- MSFI 11 - Zajednički poslovi
- MSFI 12 - Objavljivanje udjela u drugim subjektima
- MSFI 13 - Mjerenje fer vrijednosti
- MSFI 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima
- MSFI 16 - Najmovi
- MSFI 17 – Ugovori o osiguranju
- IFRIC 1 - Promjene u postojećim rezerviranjima za zbrinjavanje, obnavljanje i sličnim obvezama
- IFRIC 2 - Udjeli članova u zadružnim subjektima i slični instrumenti
- IFRIC 5 – Prava na udjele u fondovima za zbrinjavanje, obnavljanje i sanaciju okoliša
- IFRIC 6 - Obveze koje proizlaze iz sudjelovanja na specifičnom tržištu - otpad električne i elektroničke opreme
- IFRIC 7 - Primjena pristupa prepravljanja prema MRS 29 - Financijsko izvještavanje u hiperinflacijskim gospodarstvima

- IFRIC 10 - Financijsko izvještavanje za međurazdoblje i umanjenje vrijednosti imovine
- IFRIC 12 - Ugovori o koncesijama za usluge
- IFRIC 14 - MRS 19 - Ograničenja imovine planova definiranih primanja, minimalna potrebna financijska sredstva i njihova interakcija
- IFRIC 16 - Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje
- IFRIC 17 - Raspodjela nenovčane imovine vlasnicima
- IFRIC 19 - Podmirenje financijskih obveza vlasničkim instrumentima
- IFRIC 20 - Troškovi uklanjanja jalovine u fazi proizvodnje površinskog kopa
- IFRIC 21 - Pristojbe
- IFRIC 22 - Transakcije u stranoj valuti i predujmovi
- IFRIC 23 - Neizvjesnost tretmana poreza na dobit
- SIC 7 - Uvođenje eura
- SIC 10 - Državna pomoć - bez posebne povezanosti s poslovnim djelatnostima
- SIC 25 - Porezi na dobit - promjene poreznog statusa subjekta ili njegovih članova
- SIC 27 - Procjena sadržaja transakcija uključujući pravni oblik najma
- SIC 29 - Ugovori o koncesijama usluga: objavljivanja
- SIC 32 - Nematerijalna imovina - troškovi internetskih stranica“ (Međunarodni računovodstveni standardi, 2023).

Međunarodni računovodstveni standard 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, određuje uvjete za odabir kao i promjenu računovodstvenih politika, skupa sa računovodstvenim postupkom i objavljivanjem potencijalnih promjena računovodstvenih politika, procjena te korigiranja pogrešaka (Mamić Sačer & Sever, 2013).

3.3. Područja primjene računovodstvenih politika

„Kao najznačajnija područja računovodstvenih politika smatraju se priznavanje prihoda, poslovna spajanja, načela konsolidacije, zajednički poduhvati, amortizacija materijalne i nematerijalne imovine, kapitalizacija troškova zaduživanja i drugih izdataka, ugovori o izgradnji, ulaganja u nekretnine, financijski instrumenti, najmovi, troškovi istraživanja i razvoja, zalihe, porezi, rezerviranja, određivanje novca i novčanih ekvivalenata, određivanje poslovnih i zemljopisnih segmenata i slično“ (Ramljak, 2011).

Računovodstvene politike na području dugotrajne imovine i amortizacije u kratkom roku mogu utjecati na povećanje odnosno smanjenje troškova te posljedično na visinu dobiti, ali u dugom roku one nemaju utjecaj na dobit. Povećanjem ili smanjenjem amortizacijskih stopa odnosno troškova amortizacije, isti se samo „prebacuju“ iz jedne poslovne godine u drugu, a na kraju korisnog vijeka imovine ukupni troškovi amortizacije će biti jednaki bez obzira na metodu odnosno stopu amortizacije.

Nadalje, računovodstvene politike na području rezerviranja, slično kao i amortizacija imaju utjecaj na rezultat poslovanja samo u kratkom roku. Iznos troškova rezerviranja ovisi o procjeni menadžmenta te nije ni na koji način propisan. Samim time menadžmentu se pruža mogućnost za „manipuliranje“ troškovima, ali samo kratkoročno. Dugoročno, odnosno po isteku roka rezerviranja ono mora biti neutralizirano na način da se stvarno nastali troškovi rezerviranja uprihode te time u jednom obračunskom razdoblju poduzeće prikazuje „veće“ troškove dok u drugom te iste troškove prikazuje kao prihode razdoblja.

Kada govorimo o računovodstvenim politikama na području priznavanja prihoda važno je napomenuti uvjete za priznavanje prihoda.

„Tako, prihode od prodaje proizvoda, treba priznati onda kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- poduzeće je prenijelo na kupca znatan dio rizika i koristi vlasništva proizvoda
- poduzeće ne zadržava ni trajno pravo upravljanja proizvodima u onoj mjeri u kojoj je povezano s vlasništvom niti stvarnu kontrolu nad takvim proizvodima
- iznos prihoda može se pouzdano utvrditi
- vrlo je vjerojatno da će ekonomske koristi pritijecati u poduzeće i
- troškove koji su nastali ili će nastati u vezi s tom transakcijom moguće je pouzdano utvrditi“ (Žager, Mamić Sačer, Sever Mališ, Ježovita, & Žager, 2017).

Prihodi za koje nisu ostvareni svi gore navedeni uvjeti se ne smiju priznati kao prihodi tekućeg razdoblja već se oni evidentiraju na poziciji Odgođeno priznavanje prihoda, a stvarni prihodi nastaju tek kada se ispune svi uvjeti za priznavanje.

„Za računovodstvene politike isključivo u službi postizanja kratkoročnih ciljeva, odnosno ostvarenja profita, možemo reći da nisu smislene te poduzeću dugoročno donose više štete nego koristi. S druge pak strane, pod pretpostavkom neograničenosti poslovanja, one su u ostvarenju kratkoročnih ciljeva, odnosno dobitka poslovne godine, briljantan alat jer alociraju poslovni rezultat iz jednoga obračunskog razdoblja u drugo. Kako je riječ o instrumentu kojim se znatno može utjecati na ostvarenje poslovnog i poreznog rezultata, a sukladno tome i na ostvarivanje ukupnih ciljeva društva, treba ga, kao i svaki drugi instrument, dobro urediti“ (Švigir, 2009).

Amortizacija

„Amortizacija kao računovodstvena kategorija predstavlja racionalan i sustavan raspored troškova nabave dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, tj. amortizacijske svote neke dugotrajne imovine u očekivanom korisnom vijeku uporabe ili trajanja te imovine“ (Skupina autora, 2021).

Tablica 6: Porezno dopustive amortizacijske stope

Grupa dugotrajne imovine	Amortizacijski vijek (godine)	Godišnje amortizacijske stope (%)
Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	20	5
Osnovno stado, osobni automobili	5	20
Nematerijalna imovina, oprema, vozila, osim osobnih, mehanizacija	4	25
Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni i oprema za računalne mreže	2	50
Ostala nespomenuta imovina	10	10

Izvor: izrada autora prema (Zakon o porezu na dobit, 2023)

Navedene amortizacijske stope se prema Zakonu o porezu na dobit mogu podvostručiti, a da rashodi amortizacije budu porezno priznati trošak.

Trajanje amortizacije u računovodstvenom smislu zasniva se na procjeni korisnog vijeka uporabe imovine te može, ali i ne mora biti jednako vijeku uporabe koji je određen kao najmanji tj. procijenjene amortizacijske stope ne moraju se nužno slagati s onim stopama amortizacije koje su propisane zakonom te služe za porezne svrhe (Skupina autora, 2021).

Ukoliko se stope amortizacije u poduzeću ne slažu sa propisanim stopama, odnosno ukoliko je godišnji iznos troška amortizacije veći od amortizacijskog troška koji bi postojao da je poduzeće amortiziralo imovinu prema porezno dopustivim stopama, potrebno je korigirati godišnju prijavu poreza na dobit za iznos razlike većeg troška amortizacije zbog primijenjene veće stope amortizacije.

„Ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive, tako obračunata amortizacija smatra se i porezno priznatim rashodom. Na taj način porezni obveznik može izravno utjecati na konačni poslovni rezultat, jer ako bi uz primjenu zakonom propisane

stope amortizacije došao u gubitak, tada može umanjiti stopu i „podesiti“ poslovni rezultat.“ (Dražić Lutilsky, Dragija, & Novosel-Belavić, 2014).

Prema istraživanju iz 2012. godine utvrđeno je kako je visoki postotak ispitanika odnosno čak 23% poduzeća u Hrvatskoj prilagođavalo stopu amortizacije prema potrebi za „namještanjem“ poslovnog rezultata što ukazuje na moguće manipulacije kod prikazivanja troška amortizacije u financijskim izvještajima. Spomenuto također skreće pozornost na to koliko su prezentirani financijski izvještaji kod tih poduzeća prikazani objektivno i fer, ali i na realnost iskazanog financijskog položaja kao i uspješnosti tih poduzeća u poslovnoj godini (Dražić Lutilsky, Dragija, & Novosel-Belavić, 2014).

4. UTJECAJ RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA NA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE I REZULTAT POSLOVANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA FORIS SAVJETOVANJE D.O.O.

4.1. Opis promatranog poduzeća

U nastavku su dane osnovne informacije o promatranom poduzeću te su prikazani financijski izvještaji poduzeća (bilanca i račun dobiti i gubitka) za 2022. godinu.

4.1.1. Opće informacije o poduzeću

Foris savjetovanje je mikro poduzeće sa sjedištem u Zagrebu specijalizirano za financijsko, porezno i računovodstveno savjetovanje kao i vođenje poslovnih knjiga. Poduzeće je osnovano i upisano u sudski registar u Zagrebu dana 14.10.2014. godine kao društvo s ograničenom odgovornošću. Temeljni kapital poduzeća iznosi 20.000,00 HRK, odnosno 2.654,46 EUR. Poduzeće je na dan 31.12.2022. godine prosječno zapošljavalo 3 zaposlenika, a trenutno ima 6 stalnih zaposlenika.

„Poduzeće je u sudskom registru upisano za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- Organizacija seminara, izložbi, kongresa, tečajeva, revija te raznih zabavnih i promotivnih događaja
- Djelatnost javnog informiranja
- Djelatnost javnoga cestovnog prijevoza putnika ili tereta u unutarnjem cestovnom prometu
- Prijevoz za vlastite potrebe
- Računalne i srodne djelatnosti
- Djelatnost nakladnika
- Tiskanje časopisa i drugih periodičnih publikacija, knjiga i brošura, glazbenih djela i glazbenih rukopisa, karata i atlasa, plakata, igraćih karata, reklamnih kataloga, prospekata i drugih tiskanih oglasa, djelovodnika, albuma, dnevnika, kalendara, poslovnih obrazaca i drugih tiskanih komercijalnih publikacija, papirne robe za osobne potrebe i drugih tiskanih publikacija, pomoću knjigotiska, offseta, fotogravure, fleksografije, sitotiska i drugih tiskarskih strojeva, strojeva za umnožavanje, računalnih pisača, fotokopiranja i termokopiranja
- Fotografske djelatnosti
- Izrada i uređivanje web stranica

- Grafički dizajn
- Kupnja i prodaja robe
- Pružanje usluga u trgovini
- Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu
- Zastupanje inozemnih tvrtki
- Iznajmljivanje strojeva i opreme bez rukovatelja i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo
- Usluge informacijskog društva
- Promidžba (reklama i propaganda)
- Usluge prevođenja
- Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja
- Savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem
- Računovodstveni poslovi
- Usluge vezane uz poslove kreditiranja: prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost
- Posredovanje pri sklapanju poslova na novčanom tržištu
- Savjetovanje pravnih osoba glede strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja te pružanje usluga koje se odnose na poslovna spajanja i stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima
- Upravljačke djelatnosti holding-društava
- Projektiranje i građenje građevina te stručni nadzor građenja
- Poslovi upravljanja nekretninom i održavanje nekretnina
- Posredovanje u prometu nekretnina
- Poslovanje nekretninama“ (Sudski registar - Foris savjetovanje d.o.o., 2024).

Usluge od kojih ostvaruju najveći postotak prihoda su vezane uz računovodstvo, financije, internu reviziju te poslovno savjetovanje.

4.1.2. Financijski izvještaji poduzeća za 2022. godinu

U nastavku su prikazani bilanca i račun dobiti i gubitka poduzeća za 2022. godinu.

Tablica 7: Bilanca poduzeća za 2022. godinu

u HRK

Naziv pozicije	Prethodna godina 31.12.2021. (neto)	Tekuća godina 31.12.2022. (neto)	Apsolutna promjena	Relativna promjena (%)
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	133.029	190.352	57.323	43,09
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	0	0		
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	129.029	190.352	61.323	47,53
3. Postrojenja i oprema	6.377	8.353	1.976	30,99
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	122.652	181.999	59.347	48,39
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	4.000	0	-4.000	-100,00
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	4.000		-4.000	-100,00
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	0	0		
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA				
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	126.777	162.670	35.893	28,31
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	0	0		
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	90.912	101.361	10.449	11,49
3. Potraživanja od kupaca	90.369	101.076	10.707	11,85
5. Potraživanja od države i drugih institucija	543	285	-258	-47,51
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	0	0		

IV. NOVAC U BANCII BLAGAJNI	35.865	61.309	25.444	70,94
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	5.703	4.608	-1.095	-19,20
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	265.509	357.630	92.121	34,70
F) IZVANBILANČNI ZAPISI				
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	78.224	118.654	40.430	51,68
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	20.000	20.000	0	0,00
II. KAPITALNE REZERVE				
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	0	0		
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE				
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 082)	0	0		
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 084-085)	42.387	58.224	15.837	37,36
1. Zadržana dobit	42.387	58.224	15.837	37,36
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)	15.837	40.430	24.593	155,29
1. Dobit poslovne godine	15.837	40.430	24.593	155,29
2. Gubitak poslovne godine				
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES				
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)	0	0		

C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 098 do 108)	140.089	112.382	-27.707	-19,78
10. Ostale dugoročne obveze	140.089	112.382	-27.707	-19,78
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 110 do 123)	47.196	70.548	23.352	49,48
8. Obveze prema dobavljačima	1.856	956	-900	-48,49
10. Obveze prema zaposlenicima	8.596	18.989	10.393	120,91
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	31.616	50.603	18.987	60,06
14. Ostale kratkoročne obveze	5.128		-5.128	-100,00
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA		56.046	56.046	100,00
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)	265.509	357.630	92.121	34,70
G) IZVANBILANČNI ZAPISI				

Izvor: izrada autora prema internoj dokumentaciji poduzeća

Iz tablice možemo vidjeti kako je u 2022. godini došlo do rasta imovine u odnosu na 2021. godinu i to za 34,70%. Unutar dugotrajne imovine najviši rast je zabilježen kod materijalne imovine (47,53%), ponajviše radi nabave novog osobnog automobila. Unutar kratkotrajne imovine do najvećeg rasta je došlo u kategoriji novac u banci i blagajni (70,94%). Kako je došlo do porasta imovine, tako su porasle i ukupne obveze odnosno kapital poduzeća. Kapital poduzeća je porastao za 51,68% i to ponajviše radi rasta dobiti u tekućoj poslovnoj godini. Dugoročne obveze su se smanjile za 19,78% jer nije bilo novih dugoročnih zaduživanja, a postojeće su se uredno vraćale. Kratkoročne obveze su se povećale za 49,48%, posebice obveze prema zaposlenicima (120,91%) te obveze za poreze, doprinose i slična davanja (60,06%) i to ponajviše radi rasta broja zaposlenika te rasta potraživanja od kupaca. Kako poduzeće primjenjuje obračun PDV-a po naplaćenju realizaciji, s porastom nenaplaćenih potraživanja odgađa se i obveza plaćanja PDV-a koji će dospjeti u budućnosti s naplatom tih istih potraživanja.

Tablica 8: Račun dobiti i gubitka poduzeća za 2022. godinu

u HRK

Naziv pozicije	Prethodna godina (2021.)	Tekuća godina (2022.)	Apsolutna promjena	Relativna promjena (%)
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 128 do 132)	485.258	872.977	387.719	79,90
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	465.980	833.099	367.119	78,78
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	19.278	39.878	20.600	106,86
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 134+135+139+143 do 145+148+155)	459.800	820.065	360.265	78,35
2. Materijalni troškovi (AOP 136 do 138)	154.241	346.835	192.594	124,87
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	30.418	67.630	37.212	122,34
<i>c) Ostali vanjski troškovi</i>	123.823	279.205	155.382	125,49
3. Troškovi osoblja (AOP 140 do 142)	157.172	204.775	47.603	30,29
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	112.061	136.103	24.042	21,45
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	35.927	45.127	9.200	25,61
<i>c) Doprinosi na plaće</i>	9.184	23.545	14.361	156,37
4. Amortizacija	53.045	111.316	58.271	109,85
5. Ostali troškovi	93.292	149.089	55.797	59,81
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 146+147)	0	0		
7. Rezerviranja (AOP 149 do 154)	0	0		
8. Ostali poslovni rashodi	2.050	8.050	6.000	292,68
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 157 do 166)	37	3	-34	-91,89
7. Ostali prihodi s osnove kamata	37	0	-37	-100,00
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi		3	3	100,00
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 168 do 174)	7.431	6.741	-690	-9,29
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	7.431	6.482	-949	-12,77

4. Tečajne razlike i drugi rashodi		15	15	100,00
7. Ostali financijski rashodi		244	244	100,00
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 127+156+175 + 176)	485.295	872.980	387.685	79,89
X. UKUPNI RASHODI (AOP 133+167+177 + 178)	467.231	826.806	359.575	76,96
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179-180)	18.064	46.174	28.110	155,61
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 179-180)	18.064	46.174	28.110	155,61
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 180-179)	0	0		
XII. POREZ NA DOBIT	2.226	5.743	3.517	158,00
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 181-184)	15.838	40.431	24.593	155,28
1. Dobit razdoblja (AOP 181-184)	15.838	40.431	24.593	155,28
2. Gubitak razdoblja (AOP 184-181)	0	0		

Izvor: izrada autora prema internoj dokumentaciji poduzeća

Iz računa dobiti i gubitka možemo vidjeti kako dolazi do značajnog rasta poslovnih prihoda od 79,90%. Iako je kod ostalih poslovnih prihoda došlo je veće relativne promjene (rast za 106,86%) nego kod prihoda od prodaje (rast za 78,78%), oni u strukturi poslovnih prihoda ipak čine vrlo mali postotak od 4,57%. Jednako kao i kod poslovnih prihoda dolazi i do značajnog rasta poslovnih rashoda od 78,35%. Unutar poslovnih rashoda najviši rast bilježe kategorije ostali poslovni rashodi (292,68%) zbog otpisa potraživanja od kupaca, materijalni troškovi (124,87%) te amortizacija (109,85%) zbog povećanja materijalne imovine, kao što je vidljivo

u bilanci. Neto dobit tekuće godine se povećala za 155,28% u odnosu na prošlu godinu što pokazuje da poduzeće posluje stabilno i ostvaruje rast.

4.2. Prikaz utjecaja odabranih računovodstvenih politika na bilancu i račun dobiti i gubitka

4.2.1. Utjecaj odabrane računovodstvene politike na području amortizacije

Prema internom dokumentu Računovodstvene politike poduzeća navedeno je kako se bruto knjigovodstvena svota materijalne imovine nadoknađuje iz prihoda poduzeća u procijenjenom korisnom vijeku trajanja svakog pojedinog sredstva iz skupine materijalne imovine.

Vijek uporabe procjenjuje se u vrijeme nabave sredstva iz skupine materijalne imovine. Vijek uporabe utvrđuje se na temelju:

- očekivane uporabe sredstava u poduzeću
- očekivanog trošenja (broj smjena, program popravaka),
- zakonskih i sličnih ograničenja povezanih s korištenjem sredstava. (Interna dokumentacija poduzeća, 2022)

Pri amortizaciji dugotrajne materijalne imovine poduzeće primjenjuje linearnu (ravnomjernu) metodu.

Tablica 9: Amortizacija promatranog poduzeća u 2022. godini

Skupina	Stope amortizacije poduzeća	Trošak amortizacije poduzeća	Redovne stope amortizacije	Trošak amortizacije kod redovnih stopa
Oprema	50%	7.972	25%	4.386
Računala i računalna oprema	50%	1.820	50%	1.820
Osobni automobili	40%	101.524	20%	50.762
UKUPNO		111.316		56.968

Izvor: izrada autora prema internoj dokumentaciji poduzeća

Iz gornje tablice vidljivo je kako poduzeće kod amortizacije opreme i osobnih automobila koristi ubranu stopu amortizacije, dok kod amortizacije računalne opreme koristi redovnu stopu amortizacije. Navedeno dovodi do većeg troška amortizacije (trošak amortizacije 2022.

godine iznosi 111.315,77 kn dok bi korištenjem redovne stope isti iznosio 56.968,18 kn) što posljedično dovodi do većih ukupnih troškova te smanjenja dobiti.

4.2.2. Utjecaj odabrane računovodstvene politike na području otpisa potraživanja

U internom dokumentu Računovodstvene politike navedeno je da poduzeće otpis i ispravak (smanjenje vrijednosti) potraživanja provodi u razdoblju spoznaje o nemogućnosti naplate dijela ili ukupnog potraživanja na teret rashoda razdoblja, kada o tome donese odluku odgovorna osoba društva.

Poduzeće prestaje priznavati potraživanja nastankom njegove zastare.

Tablica 10: Starosna struktura potraživanja od kupaca u 2022. godini

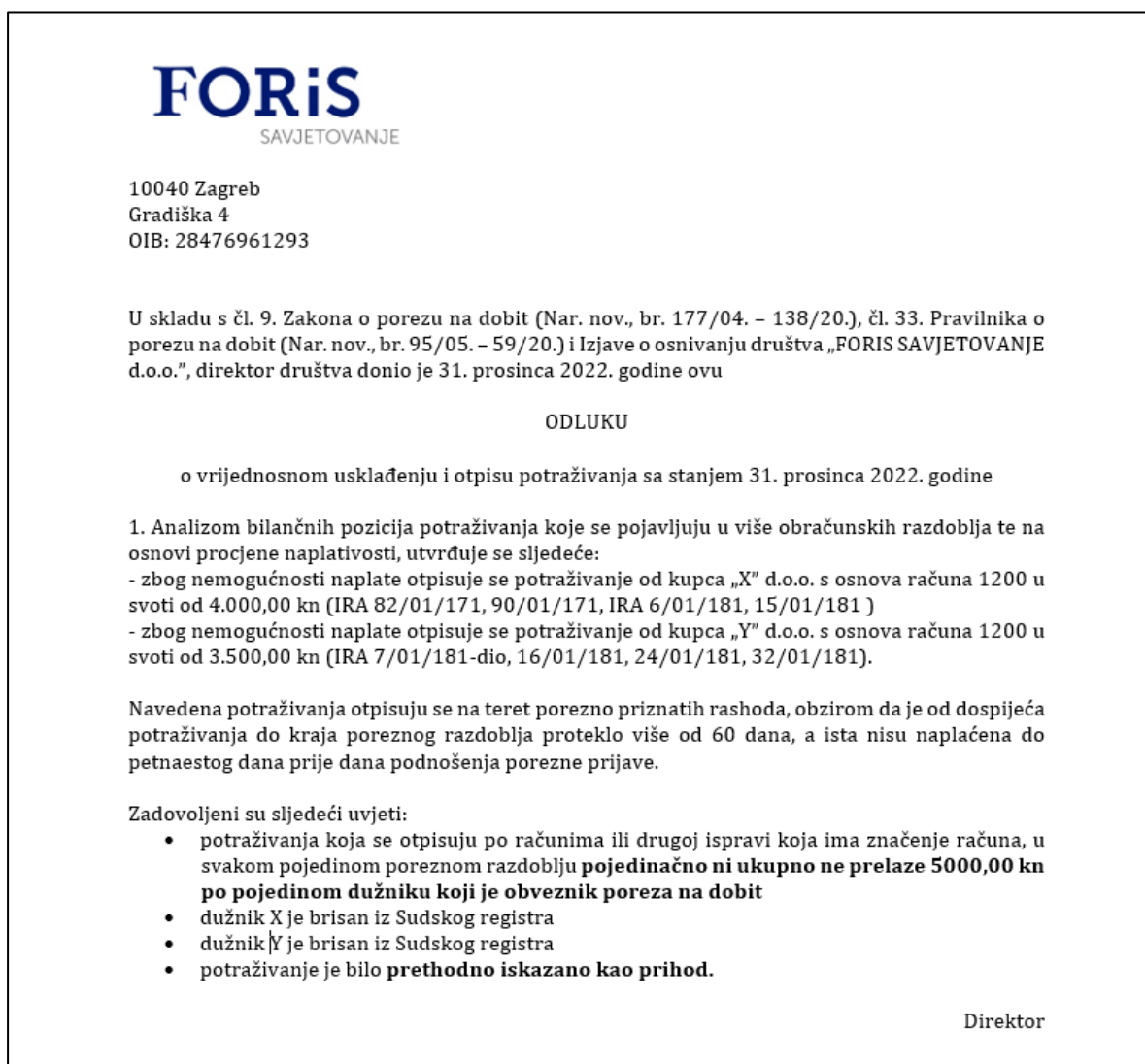
Potraživanja od kupaca (%)	UKUPNO	< 30	30 - 60	60 - 90	90 - 120	120 - 180	180 - 365	> 365
Ukupno nedospjela	67,82	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno dospjela	32,18	22,09	23,98	15,37	0,00	0,77	2,11	35,67
UKUPNO	100							

Izvor: izrada autora prema internoj dokumentaciji poduzeća

U ukupnoj strukturi potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine 68% potraživanja je nedospjelo, a 32% je dospjelo na naplatu. Nedospjela potraživanja se u većini odnose na račune izdane u prosincu 2022. godine koji bi trebali biti naplaćeni u 2023. godini. Od ukupnih dospjelih računa 36% njih se odnosi na potraživanja koja su dospjela prije više od 365 dana, odnosno potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena više od godinu dana. Poduzeće nema politiku vrijednosnog usklađenja potraživanja, već radi otpis potraživanja od kupaca nakon isteka roka zastare odnosno nakon 3 godine. Na kraju svake poslovne godine odgovorna osoba bi trebala procijeniti postoje li razlozi za vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca. U slučaju da se donese odluka o umanjenju vrijednosti potraživanja ista se treba proknjižiti kao rashod u računu dobiti i gubitka. Navedeno bi dovelo do povećanja ukupnih rashoda te posljedično do smanjenja dobiti. Promatrano poduzeće je u 2022. godini napravilo otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 7.500 kn.

Na sljedećoj slici prikazan je primjer odluke o otpisu potraživanja od kupaca donesen dana 31.12.2022. godine.

Slika 1: Odluka o otpisu potraživanja od kupaca

Izvor: (Interna dokumentacija poduzeća, 2022)

4.2.3. Utjecaj odabrane računovodstvene politike na području priznavanja prihoda

„Prema bilješkama uz financijske izvještaje iz 2022. godine poduzeće na sljedeći način priznaje prihode:

(a) Prihodi od prodaje robe i usluga - Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodanu robu i usluge tijekom redovnog poslovanja društva te se iskazuju u iznosima umanjenima za iznos poreza na dodanu vrijednost, trošarine, rabate i diskonte ili mogućih povrata. Prihodi se priznaju poštujući načela, pravila, postupke, metode mjerenja, evidentiranja, priznavanja i objavljivanja prihoda prema HSF1 15, a čine ih poslovni i financijski prihodi. Društvo priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti i kada je izvjesno da će društvo imati buduće ekonomske koristi.

b) Prihodi od kamata - Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, uzimajući u obzir stvarni prinos na ustupljena sredstva.

c) Državne potpore - Državna potpora koja se prima kao nadoknada za već nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja izravne financijske podrške bez daljnjih povezanih troškova, priznaje se kao prihod razdoblja u kojem se prima

U internom dokumentu Računovodstvene politike poduzeća navedeno je kako prihodi koji nemaju uvjete za priznavanje u tekućem obračunskom razdoblju odgađaju se preko vremenskih razgraničenja za buduća razdoblja. U korist vremenskih razgraničenja evidentiraju se i naplaćeni prihodi koji se odnose na buduća razdoblja, a za koje nije bilo iskazano potraživanje u poslovnim knjigama.

Državne potpore koje se daju za već nastale troškove (gubitke) priznaju se u prihode kada društvo udovoljava utvrđenim uvjetima i kada je potpora primljena.

Državne potpore povezane sa sredstvima priznaju se u prihod u razdoblju u kojem se mogu povezati s odgovarajućim rashodima“ (Sudski registar - Foris savjetovanje d.o.o., 2024).

Kako se promatrano poduzeće prvenstveno bavi pružanjem usluga te se naplata obavlja na mjesečnoj razini redoviti poslovni prihodi se priznaju odmah pri nastanku odnosno pri izdavanju računa. Poduzeće u pravilu nema prihoda koji se odgađaju preko vremenskih razgraničenja, osim prihoda koji se odnose na državne potpore. U 2022. godini poduzeće je primilo dvije vrste državnih potpora, potpore za zapošljavanje te za nabavu energetski učinkovitih vozila.

Poduzeće je u 2022. godini primilo 64.004,98 HRK subvencije za kupnju energetski učinkovitog vozila. Kako je navedena potpora namijenjena kupnji vozila, odnosno pokriću dijela troška kupnje vozila, prihod od subvencije se ne može priznati odmah u cijelosti, već se prihodi priznaju po nastanku troška. Kod nabave dugotrajne materijalne imovine trošak nastaje amortizacijom osnovnog sredstva. U 2022. godini iznos amortizacije električnog vozila iznosio je 21.524,28 HRK te je taj iznos priznat kao prihod od državnih potpora (od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost) u 2022. godini.

Poduzeće je također u 2022. godini primilo 31.920 HRK potpora za zapošljavanje. Isto kao i kod gore navedenih subvencija, prihodi se priznaju po nastanku troška. Tako je poduzeće u 2022. godini priznalo 18.354 HRK kao prihode od državnih potpora (od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje) što odgovara djelomičnom iznosu (minimalnom iznosu bruto plaće propisanom od strane HZZ-a) troška plaće za zaposlenika za kojega je tražena navedena potpora u 2022. godini.

4.3. Prikaz utjecaja odabranih računovodstvenih politika na rezultat poslovanja

„Iako oznaka računovodstvena „manipulacija“ pobuđuje negativne konotacije povezane s nezakonitim radnjama, nisu sve manipulacije a priori nezakonite i negativne. U većini slučajeva računovodstvene manipulacije su zakoniti kraj kontinuuma dok se prijevara financijskog izvještavanja nalazi na nezakonitom kraju kontinuuma“ (Aljinović Barać & Klepo, 2006).

Neki od primjera najučestalijih tehnika kreativnog računovodstva koje služe za manipuliranje odnosno prikazivanje boljeg tekućeg poslovnog rezultata su priznavanje prihoda unaprijed ili odgođeno priznavanje rashoda (Belak, 2008).

Pod priznavanjem prihoda unaprijed smatra se priznavanje prihoda u razdoblju koje prethodi onom u kojem se roba zaista isporučena. Takva praksa česta je kod proračunskih korisnika u situacijama kada moraju potrošiti planirana sredstva iz budžeta, a ista nisu uspjeli ostvariti u tekućoj poslovnoj godini.

Sljedeća tehnika odnosno odgađanje priznavanja rashoda koristi se kroz neotpisivanje potraživanja, zaliha ili rezerviranja u situaciji kada bi ista trebala biti otpisana ili vrijednosno usklađena.

Kao što je prikazano u prethodnim poglavljima odabrana računovodstvena politika može uvelike utjecati na visinu prihoda i rashoda te posljedično na dobit poduzeća.

U nastavku je prikazan utjecaj promjene stope amortizacije te ispravak vrijednosti potraživanja na rezultat poslovanja promatranog poduzeća.

Tablica 11: Prikaz promjene dobiti uz promjenu stope amortizacije

	RDG 2022. godine (ubrzane stope amortizacije)	RDG uz redovite stope amortizacije	Relativna promjena (%)
Ukupni prihodi	872.980	872.980	0,00
Ukupni rashodi	826.806	772.458	-6,57
Troškovi amortizacije	111.316	56.968	-48,82
Bruto dobit	46.174	100.522	117,70
Porez na dobit	5.743	11.178	94,63
Neto dobit	40.431	89.344	120,98

Izvor: izrada autora

Iz gornje tablice je vidljivo kako je promatrano poduzeće korištenjem ubrzane stope amortizacije u 2022. godini ostvarilo veće troškove amortizacije za gotovo 50% te su time ostvarili manju dobit u odnosu na onu do koje bi došlo korištenjem redovitih stopa amortizacije. Razlika između rashoda amortizacije koji su nastali korištenjem dvostrukih stopa amortizacije i onih koji bi nastali da su korištene redovite stope amortizacije iznosi 54.348 HRK, što znači da je poduzeće primijenilo redovite stope amortizacije za taj iznos bi bila veća dobit prije oporezivanja, te bi umjesto 46.174 HRK iznosila 100.522 HRK. Također, i obveza poreza na dobit bi porasla za 5.435 HRK, te umjesto 5.743 HRK iznosila bi 11.178 HRK.

Tablica 12: Prikaz promjene dobiti uz ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

	RDG 2022. godine	RDG uz ispravak vrijednosti starosnih potraživanja	Relativna promjena (%)
Ukupni prihodi	872.980	872.980	0,00
Ukupni rashodi	826.806	838.408	1,40
Bruto dobit	46.174	34.572	-25,13
Porez na dobit	5.743	4.583	-20,20
Neto dobit	40.431	29.989	-25,83

Izvor: izrada autora

S druge strane, poduzeće je otpisalo samo potraživanja za koja je nastupila zastara i koja uopće više nisu naplativa. Da bi financijski rezultat i financijski položaj poduzeća bio realno prikazan trebalo je procijeniti naplativost zastarjelih i teško naplativih potraživanja, te u određenom postotku provesti ispravak vrijednosti što bi dovelo do većih rashoda te manje dobiti. Od ukupnih kratkotrajnih potraživanja od kupaca u iznosu 101.076 HRK, 32,18 % su dospjela, nenaplaćena potraživanja i iznose 32.526 HRK. Od tih dospjelih, nenaplaćenih potraživanja 35,67 % je nenaplaćeno preko 365 dana, odnosno kupci kasne s plaćanjem više od godinu dana što iznosi 11.602 HRK. Primjenjujući pravilo opreznosti, trebalo je minimalno provesti ispravak vrijednosti kratkotrajnih potraživanja nenaplaćenih više od godinu dana, tj. za 11.602 HRK. Time bi, uz nepromijenjene ostale varijable, dobit prije oporezivanja umjesto 46.174 HRK iznosila 34.572 HRK. Posljedično i obveza poreza na dobit bi se smanjila za 1.160 HRK, te bi umjesto 5.743 HRK iznosila 4.583 HRK.

Kada govorimo o priznavanju prihoda promatrano poduzeće je u 2022. godini primilo dvije vrste državnih potpora te su iste knjižili kao prihode razdoblja u stvarnom iznosu nastalog troška povezanog sa primljenim potporama, dok je ostatak knjižen kroz odgođeno priznavanje

prihoda. Time je poduzeće iskazalo manje prihode u odnosu na to da su ukupan iznos potpora odmah po primitku knjižili kao prihode razdoblja, što ne bi bilo u skladu s HSFI-jem 14 – Vremenska razgraničenja.

Amortizacija kao i otpis potraživanja se temelje na procjeni vijeka korištenja imovine odnosno procjeni naplativosti potraživanja te kao takva predstavljaju relativno „laku“ priliku menadžmenta za povećanjem/smanjenjem troškova odnosno dobiti ovisno o vlastitim motivima poduzetnika. Ovdje je potrebno naglasiti kako obje metode „manipulacije“ predstavljaju kratkoročno manipuliranje troškovima odnosno dobiti, dok će dugoročno i politika amortizacije i otpisa potraživanja imati neutralan utjecaj na financijske izvještaje.

„Primjena odgovarajućih računovodstvenih politika, posebice izbor dopuštenih alternativnih postupaka prema Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI), može imati značajan utjecaj na vrednovanje imovine i obveza kao i na financijski rezultat, što rezultira povećanjem vrijednosti kapitala, odnosno prinosa na kapital“ (Jurić, 2014).

Kao što je već spomenuto, veći trošak amortizacije dovodi do manje dobiti te posljedično do manje obveze poreza na dobit. Sukladno tome, možemo utvrditi kako računovodstvena politika u području amortizacije treba biti u funkciji poslovnog odlučivanja jer će različite poslovne odluke imati različiti utjecaj na financijski položaj poduzeća (Miljak, Bubić, & Kitić, 2012).

Kada govorimo o dobiti, potrebno je objasniti razliku između računovodstvene i porezne dobiti. Računovodstvena dobit predstavlja razliku između ukupnih prihoda i rashoda prema računovodstvenim pravilima, dok porezna dobit, tj. osnovica poreza na dobit predstavlja računovodstvenu dobit uvećanu ili umanjenu za određene kategorije kao što su troškovi reprezentacije, troškovi službenih automobila, amortizacija iznad propisanih stopa, državne potpore za obrazovanje i izobrazbu i sl. Ako uzmemo primjer troškova reprezentacije, 50% istih je u smislu poreza na dobit porezno nepriznati rashod te se porezna osnovica mora uvećati za 50% od ukupnih troškova reprezentacije. S druge strane, troškovi školarina zaposlenika na obrazovnim institucijama spadaju u kategoriju državnih potpora za obrazovanje i izobrazbu te će u određenom postotku, ovisno o veličini poduzetnika, dodatno umanjiti poreznu osnovicu. „Ukoliko poduzeće ostvari porezni gubitak, on se prenosi i nadoknađuje umanjivanjem porezne osnovice u sljedećih pet godina. U kontekstu poreznog gubitka, dodatnu mogućnost za odgađanje plaćanja poreza na dobit pruža prethodno spomenuti institut ubrzane amortizacije. Kombinacija dva navedena instrumenta može za poreznog obveznika imati značajan financijski učinak, odnosno značajne financijske uštede“ (Dražić Lutilsky, Dragija, Primorac, & Šimović, 2015).

Zbog mogućnosti umanjenja porezne osnovice, poduzetnicima je interesantno preuzeti i pripojiti poduzeće koje se bavi sličnom djelatnošću, a ima neiskorišten preneseni porezni gubitak.

5. ZAKLJUČAK

Računovodstvene politike imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i na rezultat poslovanja svakog poduzeća. Ove politike utječu na način na koji se bilježe, mjere i prikazuju financijske transakcije.

Važno je napomenuti kako poduzeća obično imaju slobodu u donošenju određenih računovodstvenih politika unutar okvira koji im postavljaju relevantni računovodstveni standardi. Različite politike mogu dovesti do značajnih razlika u prikazu financijskih izvještaja različitih poduzeća, čak iako se oba bave sličnom djelatnošću i na istoj su razini poslovanja. Zbog toga je važno je poduzeća jasno komuniciraju svoje računovodstvene politike kako bi korisnici financijskih izvještaja mogli pravilno razumjeti i interpretirati financijske informacije. Jednako tako važno je da su poduzeća dosljedna u korištenju određenih računovodstvenih politika kako bi informacije u financijskim izvještajima bile pouzdane te usporedive.

U radu je prikazan utjecaj odabranih računovodstvenih politika na području amortizacije, otpisa potraživanja te priznavanja prihoda. Vidljivo je kako sve politike imaju utjecaj na rashode odnosno prihode te posljedično na dobit poduzeća, ali samo u kratkom roku. Na primjeru promatranog poduzeća je pokazano kako se primjenom različitih stopa amortizacije, kao i provođenja ili neprovođenja procjene dospjelih, nenaplaćenih potraživanja utječe na rashode i posljedično za rezultat poslovanja i poreznu obvezu.

Pri tomu je interesantno da je poduzeće primijenilo udvostručene stope amortizacije i time povećalo rashode, te smanjilo dobit prije oporezivanja i smanjilo poreznu obvezu. Istovremeno, nije provelo procjenu naplativosti dospjelih, nenaplaćenih kratkotrajnih potraživanja, nije provelo ispravak vrijednosti tih potraživanja i time je zapravo smanjilo rashode, te povećalo dobit prije oporezivanja i poreznu obvezu. Može se izvesti zaključak da ne postoji sustavno, plansko upravljanje pojedinim pozicijama Bilance i Računa dobiti i gubitka, te time niti rezultatom poslovanja u cjelini.

U dugom roku nijedna računovodstvena politika neće imati utjecaj na pozicije u financijskim izvještajima jer se različitim računovodstvenim politika ne može utjecati na rezultat poslovanja već se isti samo prebacuje iz jednog obračunskog razdoblja u drugo. Ovdje se mogu suprotstaviti računovodstveni i financijski pristup, odnosno pogled na poslovanje i upravljanje poslovnim rezultatom. S računovodstvenog pogleda točno je da se u dugom roku anulira utjecaj računovodstvenih politika. Kod promatranog poduzeća, zbog udvostručeni stopa amortizacije za očekivati je da će se za tri godine rashodi amortizacije značajno smanjiti i time porasti dobit

poduzeća i porezna obveza. No, s financijskog pogleda, zbog utjecaja vremenske vrijednosti novca nije svejedno hoće li poduzeće imati veće odljeve novca npr. za porezne obveze danas ili za tri godine. Odgođeni odljevi novca znače da poduzeće raspolaže tim novčanim sredstvima u razdoblju do nastanka obveze za npr. širenje poslovanja, ulaganja i ostvarivanja financijskih prihoda i slično.

LITERATURA

1. Aljinović Barać, Ž., & Klepo, T. (2006). Obilježje računovodstvenih manipulacija u Hrvatskoj. *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci*, 24 (2), pp. 273-290.
2. Bakran, D., Gulin, D., & Milčić, I. (2021). *MSFI; HSFI*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
3. Belak, V. (2008). Kreativno računovodstvo i njegov utjecaj na financijske izvještaje. *Računovodstvo, revizija i financije*, 08 (8), pp. 13-23.
4. Dražić Lutilsky, I., Dragija, M., & Novosel-Belavić, R. (2014). Računovodstveni i porezni aspekt amortizacije u hrvatskim poduzećima. *Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu*, 12 (1), pp. 43-57.
5. Dražić Lutilsky, I., Dragija, M., Primorac, M., & Šimović, H. (2015). *Računovodstvo poreza*. Zagreb: Ekonomski fakultet Zagreb.
6. Dražić Lutilsky, I., Gulin, D., Mamić Sačer, I., Tadijančević, S., Tušek, B., Vašiček, V., . . . Žager, L. (2010). *Računovodstvo* (3 ed.). Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
7. *Hrvatski računovodstveni sustav, službeni i pročišćeni tekstovi za Hrvatsku*. (2020). Zagreb: RRiF Plus.
8. *Hrvatski standardi financijskog izvještavanja*. (2021). Zagreb: TEB - Poslovno savjetovanje.
9. Interna dokumentacija poduzeća. (2022). *Računovodstvene politike Društva Foris savjetovanje d.o.o.*
10. Jurić, Đ. (2014). Utjecaj računovodstvenih politika na financijski položaj malih i srednjih poduzetnika. *Journal of Accounting and Management*, 4 (1), pp. 43-59.
11. Mamić Sačer, I., & Sever, I. (2013). *Primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja - studije slučaja*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
12. *Međunarodni računovodstveni standardi*, Uredba komisije EU br. 2023/1803. (2023). From <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1803>
13. Meigs, R., & Meigs, W. (1999). *Računovodstvo: temelj poslovnog odlučivanja* (9 ed.). Zagreb: Mate.
14. Miljak, T., Bubić, J., & Kitić, M. (2012). Računovodstvena politika amortizacije u funkciji donošenja poslovnih odluka poduzeća. *Učenje za poduzetništvo*, 2 (2), pp. 125-137.

15. *Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, Narodne novine br. 86/2015. (2015). From https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html
16. *Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost*. (2024). From https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1472
17. *Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja*. (2016). From https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_10_95_2052.html
18. Proklin, P. (1994). Zavisnost donošenja i primjene računovodstvenih politika poduzetnika od međunarodnih računovodstvenih standarda. *Ekonomski vjesnik*, 7 (1), pp. 27-44.
19. Ramljak, B. (2011). Računovodstvene politike - utjecaj na izgled financijskih izvještaja. *Računovodstveno-financijske informacije*, 56 (9), pp. 3-13.
20. Skupina autora. (2021). *Računovodstvo poduzetnika* (XII. Izmijenjeno i dopunjeno izdanje ed.). Zagreb: RRiF Plus.
21. *Sudski registar - Foris savjetovanje d.o.o.* (2024, 01 05). From https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080938132
22. Švigir, A. (2009). Računovodstvene politike i njihov utjecaj na poslovni i porezni rezultat. *Računovodstvo, revizija i financije*, 09 (12), pp. 25-30.
23. *Zakon o porezu na dobit*, Narodne novine br. 177/04., 90/05., 57/06., 146/08., 80/10., 22/12., 148/13., 143/14., 50/16., 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 114/22. . (2023). From https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro19
24. *Zakon o porezu na dodanu vrijednost*. (2024). From https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1467
25. *Zakon o računovodstvu*, Narodne novine br. 78/15., 134/15., 120/16., 116/18., 42/20., 47/20., 114/22. (2024). From https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1587

26. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A., & Žager, L. (2017). *Analiza financijskih izvještaja* (3 ed.). Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
27. Žager, K., Tušek, B., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., & Žager, L. (2016). *Računovodstvo I - Računovodstvo za neračunovođe*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

POPIS TABLICA

Tablica 1: Prikaz bilance	4
Tablica 2: Prikaz računa dobiti i gubitka	8
Tablica 3: Prikaz izvještaja o novčanom toku	12
Tablica 4: Prikaz izvještaja o promjenama kapitala	14
Tablica 5: Razvrstavanje poduzetnika prema veličini	19
Tablica 6: Porezno dopustive amortizacijske stope	26
Tablica 7: Bilanca poduzeća za 2022. godinu	30
Tablica 8: Račun dobiti i gubitka poduzeća za 2022. godinu	33
Tablica 9: Amortizacija promatranog poduzeća u 2022. godini	35
Tablica 10: Starosna struktura potraživanja od kupaca u 2022. godini	36
Tablica 11: Prikaz promjene dobiti uz promjenu stope amortizacije	39
Tablica 12: Prikaz promjene dobiti uz ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	40

POPIS SLIKA

Slika 1: Odluka o otpisu potraživanja od kupaca.....	37
---	-----------

ŽIVOTOPIS

Marinela Kereta

Državljanstvo: hrvatsko Datum rođenja: 02/11/1998 Spol: Žensko Telefonski broj: (+385) 917682239

E-adresa: marinelakereta@gmail.com

Kućna: Zagreb (Hrvatska)

RADNO ISKUSTVO

Junior assistant

Mazars Cinotti Audit d.o.o. [09/2023 – Trenutačno]

Mjesto: Zagreb

Zemlja: Hrvatska

Provedba eksterne revizije, izrada revizorskih testova, komunikacija s klijentima

Računovođa - studentski posao

Foris savjetovanje d.o.o. [09/2017 – 08/2023]

Mjesto: Zagreb

Zemlja: Hrvatska

Knjiženje i unos URA, IRA, vođenje registra osnovnih sredstava i sitnog inventara, obračun amortizacije, izrada putnih naloga, knjiženje bankovnih izvoda, obračun plaća, ugovora o djelu, autorskih honorara, obračun i slanje PDV-a i popratnih obrazaca, usklađivanje otvorenih stavaka s kupcima/dobavljačima, slanje JOPPD obrazaca, prijava/odjava radnika u HZMO, slanje obrazaca putem NERA sustava, izrada godišnjih financijskih izvještaja

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Magistar ekonomije

Ekonomski fakultet Zagreb (smjer Računovodstvo i revizija) [2017 – Trenutačno]

Adresa: Trg John F. Kennedy 6, 10000 Zagreb (Hrvatska)

Ekonomist

Prva ekonomska škola Zagreb [2013 – 2017]

Adresa: Medulićeva 33, 10000 Zagreb (Hrvatska)

JEZIČNE VJEŠTINE

Materinski jezik/jezici: **hrvatski**

Drugi jezici:

engleski

SLUŠANJE C1 ČITANJE B2 PISANJE B2

GOVORNA PRODUKCIJA B2

GOVORNA INTERAKCIJA B2

španjolski

SLUŠANJE A1 ČITANJE A1 PISANJE A1

GOVORNA PRODUKCIJA A1

GOVORNA INTERAKCIJA A1

Razine: A1 i A2: temeljni korisnik; B1 i B2: samostalni korisnik; C1 i C2: iskusni korisnik

DIGITALNE VJEŠTINE

Internet / E-računi (računovodstveni program) / MS Office (MS Word, MS PowerPoint, MS Excel, MS Outlook)

VOZAČKA DOZVOLA

Vozačka dozvola: B

ORGANIZACIJSKE VJEŠTINE

Osobine

1. Usmjerenost na postizanje rezultata u zadanim rokovima
 2. Spremnost na timski i individualni rad
 3. Odgovornost
 4. Marljivost, pedantnost, organiziranost
 5. Korištenje primjerenog poslovnog načina komuniciranja s klijentima
 6. Pozitivnost
-